

การแปรของภาษาในนวนิยายและการแปล: กรณีศึกษา *Forrest Gump* ของ Winston Groom

The Use of Linguistic Varieties and Translation: The case of *Forrest Gump* by Winston Groom

สุปรียา วิลาวรรณ ธาระภูมิ และ พนิดา ชีมาภรณ์

Supriya Wilawan Thanaphum and Phanida Simaporn

บทคัดย่อ

เมื่อนักแปลงานวรรณกรรมประสบปัญหาในเรื่องการแปรของภาษาที่ปรากฏในงานวรรณกรรม นักแปลจะเลือกใช้วิธีแปลอย่างไรที่ทำให้สามารถคงความหมายของต้นฉบับที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดหรือสื่อความหมายไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทความวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะของการแปรของภาษาในนวนิยายไทยสี่เรื่องและในนวนิยายแปลเรื่องโลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ของสมพล สังขะเวส โดยวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบและ Relevance theory ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเขียนไทยและสมพล สังขะเวส ผู้แปลนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* ต่างก็มีวิธีนำเสนอการแปรของภาษาในสามระดับคือ ระดับเสียง คำ และประโยค เหมือนกัน

คำสำคัญ การแปรของภาษา กลวิธีการแปล นวนิยาย

Abstract

What can a translator do when translating literary texts which contain varieties of language? What should he/she do to preserve the particular features of variation in language use? The research article explores these questions by adopting the models of Contrastive Analysis (Hoey and Houghton, 2001) and Relevance Theory (Weber, 2005) and analyzing the use of varieties in four Thai novels and in the Thai translation of Winston Groom's *Forrest Gump*, *Lok Bai Mai Khong Forrest Gump* by Somphol Sangkhawes. The result of the research shows that writers of the four Thai novels and Somphol Sangkhawes employ the same strategies to maintain sound, word, and sentence, the three grammatical aspects of language variation.

Keywords: language variation, translation strategies, novels

1. บทนำ

การแปรภาษาหรือการแปรของภาษาตามพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553, น. 252) ซึ่งนักเขียนนวนิยายเลือกใช้ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครปรากฏในนวนิยายและวรรณกรรมภาษาอังกฤษและไทยเป็นเวลานานแล้ว มีการใช้การแปรภาษาในนวนิยายเรื่อง ผู้ดี ของ ดอกไม้สด ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2480 นวนิยายเรื่อง The Adventures of Huckleberry Finn ของนักเขียนอเมริกัน Mark Twain ในปี ค.ศ. 1885 หรือในบทละครเรื่อง Henry V ของนักประพันธ์ชาวอังกฤษ William Shakespeare ที่เชื่อกันว่าเขียนมากกว่าสี่ร้อยปี (Brett, 2009, p. 50)

เนื่องจากการแปรภาษาสามารถให้ข้อมูลทางด้านสังคมของตัวละครหลากหลายประการ เช่น ตัวละครเป็นคนที่มีการศึกษามากน้อยหรือไม่ หรือตัวละครมาจากท้องที่ และ/หรือมีชาติพันธุ์ใด การแปรภาษาที่ผู้เขียนนวนิยายเจาะจงเลือกใช้ในนวนิยาย จึงสามารถช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจ น้ำเสียง (tone) หรือทัศนคติที่ผู้เขียนมีต่อตัวละคร นอกเหนือจากนั้น การแปรภาษายังมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครต่างๆ และยังช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านนวนิยายเองเกิด อารมณ์ ความรู้สึกและทัศนคติต่อตัวละคร (Shawver, 2013; Hodson, 2014) ตัวอย่างหนึ่งที่แสดงหน้าที่และบทบาทของการแปรภาษา คือ การแปรของภาษาในระดับเสียง ด้วยวิธีสะกดคำที่มีเสียงไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในภาษามาตรฐาน ลักษณะเช่นนี้มีส่วนช่วยไม่น้อยที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกตลก ขบขัน ตู้อุก หรือเกิดความเอ็นดู ฯลฯ ต่อตัวละครในนวนิยาย (Hodson, 2014, p. 16)

ด้วยเหตุนี้นักภาษาศาสตร์และนักวิชาการด้านการแปลจึงตระหนักถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ลักษณะการใช้การแปรภาษา และการศึกษาวิธีแปล และเห็นพ้องว่า การแปรภาษาในนวนิยายเป็นความท้าทายและเป็นความยากลำบากอย่างหนึ่งที่นักแปลต้องเผชิญในขั้นตอนการแปล (Hatim and Mason, 1990; Brett, 2009; Prasithrathsint, 2010; Miglio, 2011; Hodson, 2014) มีการศึกษาวิธีแปลความหลากหลายของภาษาหรือการแปรภาษาในนวนิยายที่เกิดจากบริบทของสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา และจากข้อมูลทางสังคม เช่น การใช้ภาษาเฉพาะบุคคล (idiolect) หรือ ภาษาย่อย (social dialect หรือ/และ regional dialect) จำนวนไม่น้อย เช่น ที่แปลจากภาษาอิตาลีเป็นภาษาอังกฤษ (Formica and Cicioni, 2006; Miglio, 2011) และจากภาษาอังกฤษเป็นไทยและภาษาอื่นๆ (วรารัตนา แซ่เจ็ง, 2547; เจริญรัตน์ สาครศุภฤกษ์, 2554; Pinto, 2009; Rosa, 2012, p. 85) งานวิจัยเหล่านี้ทำให้เกิดข้อสรุปว่า มีผู้แปลไม่น้อยเลือกใช้วิธีการแปรภาษาเป็นภาษามาตรฐาน และจำนวนหนึ่งเลือกคงลักษณะการแปรภาษาไว้ในภาษาเป้าหมาย (target language)¹ ด้วยวิธีแปลต่างๆ งานวิจัยเหล่านี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะลักษณะการแปรของภาษาที่พบในภาษาต้นฉบับ (source language)² และการแปล

¹ คำว่า ภาษาเป้าหมาย (target language) ใช้ตามพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ พ.ศ. 2553

² คำว่า ภาษาต้นฉบับ (source language) ใช้ตามพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ พ.ศ. 2553

ลักษณะดังกล่าว แต่อาจไม่ครอบคลุมภาษาในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับเสียง คำ หรือประโยค นอกจากนี้งานวิจัยเหล่านี้ยังไม่ได้ชี้ให้เห็นว่า วิธีที่นักแปลเลือกใช้เหมือน หรือ แตกต่างจากวิธีที่นักเขียนเลือกใช้ในภาษาเป้าหมาย

บทความวิจัยนี้จึงเลือกเน้นศึกษานวนิยายแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ของ สมพล สังขะเวส ซึ่งแปลจากหนังสือเรื่อง *Forrest Gump* ของ Winston Groom ที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิธีแปลการแปรของภาษาในต้นฉบับเป็นภาษาไทย³ โดยศึกษาวิธีแปลที่นักแปลเลือกใช้เมื่อมีการแปรของภาษาทั้งในระดับเสียง คำ และประโยคในภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และตอบคำถามว่า วิธีที่นักแปลเลือกใช้เพื่อคงการแปรของภาษา เหมือนกับวิธีที่นักเขียนไทยใช้เพื่อแสดงลักษณะการแปรของภาษาในภาษาเป้าหมายหรือไม่ โดยเน้นศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการใช้การแปรของภาษาของนักเขียนไทยจำนวนสองท่าน กับวิธีแปลที่นักแปลเลือกใช้เพื่อคงการแปรของภาษาในภาษาเป้าหมาย ด้วยวิธีการเปรียบเทียบต่าง (contrastive analysis)⁴ เพื่อชี้ให้เห็นว่า วิธีแปลที่สมพล สังขะเวส ผู้แปลเลือกใช้เพื่อคงการแปรของภาษาไม่แตกต่างจากวิธีที่นักเขียนไทยใช้แสดงการแปรของภาษาในนวนิยายไทย ซึ่งนักวิชาการการแปลได้เคยชี้ให้เห็นว่า วิธีการเปรียบเทียบนอกจากจะช่วยให้นักแปลตระหนักรู้ถึงอุปสรรคในการแปล และช่วยให้นักแปลเลือกวิธีแปลที่เหมาะสมแล้ว ยังช่วยในเข้าใจถึงขั้นตอนการแปลที่นักแปลเลือก (Hoey and Houghton, 2001, p. 48) นอกจากนี้ในส่วนสุดท้ายของบทความวิจัยจะชี้ให้เห็นว่า ทฤษฎีการสื่อสาร Relevance Theory ซึ่งเป็นทฤษฎีการสื่อสารที่นักวิชาการการแปลนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาการแปล ช่วยให้เข้าใจการเลือกวิธีแปลของนักแปลอย่าง สมพล สังขะเวสได้อย่างไร ประเด็นสำคัญของทฤษฎีที่นักวิชาการการแปลนำมาใช้คือ ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า นักแปลจำเป็นต้องตระหนักรู้ว่า วิธีแปลที่ดีที่สุดควรเป็นวิธีที่ทำให้ผู้อ่านใช้เวลาในการตีความบทแปลน้อยที่สุด (Weber, 2005, p. 49)

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิธีแปลการแปรของภาษาที่ปรากฏในนวนิยายแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ของ สมพล สังขะเวส ซึ่งแปลจากหนังสือเรื่อง *Forrest Gump* ของ Winston Groom เนื่องจากหนังสือเรื่อง *Forrest Gump* ซึ่งเป็นชื่อของตัวละครเอกที่มาจากรัฐทางใต้ของสหรัฐ เป็นคน 'พิเศษ' มีการพัฒนาทางสติปัญญาช้า แต่ได้สร้าง 'วีรกรรม' ผจญภัยที่สนุกสนานและสร้างความขบขันแก่ผู้อ่าน นวนิยายนี้มีลักษณะเด่นด้านการใช้การแปรของภาษา (Grimes, 1994; Shawver, 2013) และผู้แปลสมพล สังขะเวสเองก็ตระหนักรู้ถึงลักษณะเด่นทางด้านการใช้ภาษาของนวนิยายเล่มนี้ ดังปรากฏในคำนำของผู้แปลเองว่า “..... เป็นเจตนาของผุ้แต่งนะครับ ในต้นฉบับนะ สะกดผิดทุกตัว....” (สมพล สังขะเวส,

³ มีแต่การศึกษาเฉพาะการแปลคำและวลีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมเป็นภาษาไทย ของ ธาวิณี จรัสโชติกุล (2556) สำหรับการศึกษาการแปรของภาษาที่พบในหนังสือภาษาอังกฤษเรื่อง *Forrest Gump* เป็นภาษาอื่น มีการศึกษาการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาฝรั่งเศส (Loock, 2012)

⁴ คำว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive analysis) ใช้ตามพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ พ.ศ. 2553

2537) การศึกษาและวิเคราะห์ว่าผู้แปลจะเลือกใช้วิธีการแปลประการใดเพื่อคงลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* นี่จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าจะมีประโยชน์ต่อการศึกษากาการแปลภาษาในนวนิยายและการแปลภาษาอังกฤษเป็นไทย

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 ศึกษาวิธีแปลการแปลภาษาในนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* ของ Winston Groom จากนวนิยายแปลเรื่อง *โลกใบใหม่* ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ของ สมพล สังขะเวส

2.2 ศึกษาว่าลักษณะการแปลภาษาในนวนิยายไทย การศึกษาภาษาเปรียบเทียบ (Contrastive studies) และ ทฤษฎีด้านการสื่อสาร Relevance Theory สามารถช่วยอธิบายและทำให้เข้าใจ วิธีแปลที่สมพล สังขะเวส นักแปลเลือกอย่างไร

3. แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้

3.1 วิเคราะห์การแปลภาษา ด้วยแนวคิดทฤษฎีการแปร (Variation theory)⁵ ที่ศึกษาภาษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคมวิทยา (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544, น. 27)

3.2 วิเคราะห์ภาษา 3 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย ภาษาระดับเสียง ด้วยแนวคิด/ทฤษฎีหน่วยเสียง (Phoneme theory) (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544, น. 49-54) ภาษาระดับคำ ด้วยแนวคิด/ทฤษฎีกลุ่มโครงสร้าง (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544, น. 78-89) และระดับประโยค ด้วยแนวคิด/ทฤษฎีกลุ่มปริวรรตเสริมขยาย แบบ Lexicase grammar (ดูรายละเอียดที่ Wilawan, 1993)

3.3 วิเคราะห์การตัดสินใจเลือกวิธีแปล ด้วยแนวทางการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive analysis) (Baker, 2011; Hoey and Houghton, 2001, pp. 45-49) และทฤษฎีการสื่อสาร Relevance theory (Weber, 2005)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ค้นหา และรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษาในนวนิยายโดยทั่วไป และในนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* ของ Winston Groom และการแปล

4.2 ค้นหา รวบรวม และวิเคราะห์ลักษณะของการแปลภาษาในนวนิยายไทย 4 เรื่องคือ ผู้ดีของ ดอกไม้สด คู่กรรม แก้วกู่หลาบ และ ดาวเรือง ของ ทมยันตี ตามแนวคิดและทฤษฎีที่ระบุไว้

⁵ คำว่า ทฤษฎีการแปร (Variation theory) ใช้ตามพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ พ.ศ. 2553

4.3 วิเคราะห์วิธีแปลและขั้นตอนการตัดสินใจเลือกวิธีแปลนวนิยายเรื่อง Forrest Gump จากหนังสือแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ของ สมพล สังขะเวส โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ระบุไว้

4.4 เรียบเรียงและสรุปผลการวิจัย

ในส่วนต่อไปนี้จะเสนอการศึกษาลักษณะของการแปรภาษาที่ปรากฏในนวนิยายภาษาไทย เพื่อช่วยให้เข้าใจวิธีแปล เรื่อง Forrest Gump ของสมพล สังขะเวส ส่วนที่สามของบทความวิจัยนี้จะเป็นการวิเคราะห์และอธิบายวิธีแปลที่สมพล สังขะเวส ผู้แปลใช้ เพื่อสื่อความหมายที่เกิดจากการแปรภาษาที่พบในต้นฉบับว่ามีลักษณะเช่นไรด้วยแนวทางการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ส่วนสุดท้ายจะนำเสนอส่วนวิเคราะห์การแปลและการตัดสินใจเลือกวิธีแปลโดยอ้างอิง/ใช้ ทฤษฎีการสื่อสาร Relevance Theory

5. การแปรของภาษาในนวนิยายและการแปล

นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาในแง่ของการใช้ภาษาพบว่า ภาษามีความหลากหลาย เห็นได้จากการที่ผู้เป็นเจ้าของภาษาเลือกใช้ เสียง คำ และรูปประโยคแตกต่างกัน นักภาษาศาสตร์สังคมวิทยาเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า การแปรของภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น. 9-10) หรือ ภาษาที่มีการแปร (ดิยุ ศรีนราวัฒน์, 2554, น. 197) การแปรของภาษามีสาเหตุ หรือ เกี่ยวข้องโดยตรง จากปัจจัยสองปัจจัย ปัจจัยแรก คือ บริบทของสังคม เช่น ผู้ใช้ภาษาเลือกแปรภาษาตามความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา และ ปัจจัยที่สอง คือ ข้อมูลทางสังคม โดยผู้ใช้ภาษาใช้ภาษาแตกต่างกันตามฐานะของสังคม การศึกษา อายุ เพศ หรือถิ่นที่อยู่อาศัย (ดูรายละเอียดที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548; ดิยุ ศรีนราวัฒน์, 2554) ความหลากหลายของภาษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัย ส่งผลให้ผู้พูดภาษาเลือกใช้การแปรภาษาในระดับต่างๆ เช่น การใช้เสียงบางเสียง การเลือกใช้คำบางคำ หรือโครงสร้างประโยคบางประเภท ซึ่งลักษณะดังกล่าวแตกต่างจากภาษามาตรฐาน ซึ่งเป็นภาษาที่ได้รับการยกย่องว่า “...ถูกต้องและเป็นตัวแทนของภาษาย่อยทั้งหลายในสังคมนั้นๆ ให้ใช้ในวงราชการ หรือสถานการณ์ที่เป็นทางการ” (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น. 7) การแปรของภาษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัย หรือการศึกษาก่อให้เกิด ภาษาที่เรียกว่า ภาษาถิ่น (regional dialect หรือ geographical dialect) หรือ ภาษาย่อย (social dialect) ส่วนความหลากหลายของภาษาหรือความแตกต่างของภาษาที่มีสาเหตุมาจากบริบททางสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิด (intimacy) กันอย่างไร แค่นั้น ก็จะมีผลให้ผู้พูดภาษาเลือกใช้ภาษาในระดับ เสียง คำ หรือประโยคแตกต่างไปจากภาษามาตรฐานเช่นกัน การแปรของภาษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อมูลบริบททางสังคมนี้ ทำให้เกิดภาษาที่มีลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า ภาษาพูด (spoken language) หรือ ภาษาไม่เป็นทางการ (informal language)⁶

⁶ ดูคำอธิบาย ภาษาพูด และ ภาษาไม่เป็นทางการ ที่ พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2553)

นักวิชาการด้านการแปลชี้ให้เห็นว่า นักแปลที่แปลนวนิยายน่าจะได้ตระหนักรู้ถึงลักษณะของการแปรของภาษาเหล่านี้ และอาจเลือกนำความรู้ในประเด็นที่นักภาษาศาสตร์สังคมวิทยาใช้ศึกษาภาษาในสังคมมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ภาษาที่แตกต่างไปจากภาษามาตรฐานที่ปรากฏในนวนิยาย เพื่อช่วยให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงลักษณะเฉพาะตัวของภาษาที่เกิดจากการแปรของภาษาซึ่งผู้เขียนเลือกใช้ ในนวนิยาย นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปรภาษาในนวนิยายจะสามารถช่วยให้ผู้แปลตัดสินใจว่าจะถ่ายทอดหรือแปลลักษณะเช่นว่านี้อย่างไรจึงจะสามารถ ‘คง’ ไว้ซึ่งข้อมูลที่ผู้เขียนจงใจเลือกใช้ในนวนิยายผ่านการแปรภาษาได้ (Pinto, 2009; Prasithrathsint, 2010; Miglio, 2011; Rosa, 2012)

เราพบความคล้ายคลึงกันระหว่างการแปรของภาษาในสังคมของผู้พูดภาษาในสังคมจริง กับการแปรของภาษาที่ผ่านคำพูดของตัวละคร หรือบทบรรยายเล่าเรื่องที่ปรากฏในนวนิยาย แม้ว่าตัวละครและการแปรของภาษาเหล่านั้นจะเกิดจากการสร้างสรรค์ตามจินตนาการของผู้เขียน มิใช่ผู้พูดภาษาจริงที่อยู่ร่วมกันในสังคมจริง เช่น ประเด็นเรื่องการออกเสียง ร- และ ล- จากการแปรของภาษาในระดับเสียง ในสมัยก่อนผู้พูดภาษาไทยอาจจะมีความคิดว่า คนไทยที่มีเชื้อสายจีนมักจะไม่นิยมออกเสียง ร- แต่จะออกเป็นเสียง ล- แทน หรืออีกนัยหนึ่งคือ ‘พูดไทยไม่ชัด’ หรือ พูดไทยไม่เหมือนภาษามาตรฐาน ทักษะนี้สะท้อนผ่านการไม่ออกเสียง ร- แต่ใช้เสียง ล- แทนของตัวละคร ‘คุณนาย’ จากข้อความข้างล่างได้อย่างชัดเจน ว. ณ ประมวญมารคผู้ทรงประพันธ์นวนิยายเรื่อง นิกกับพิม ได้ให้ข้อมูลกับคนอ่านว่า ‘คุณนาย’ เป็นคนไทยเชื้อสายจีนมีฐานะดี มีธุรกิจการค้าของตัวเองในย่านสำเพ็ง

ฉันได้ยินผู้จัดการชมเชยฉันเช่นนั้น ก็กระดิกหางเดินตรงรี่เข้ามาหา เขาทันที ลงนั่งแล้วยกขาหน้าข้างขวาขึ้นส่งให้เขาอย่างกิริยาดี ผู้จัดการยิ้มพลางจับมือฉัน แต่แล้วกลับร้องว่า ‘ว่า นิก ไปทำอะไรมานะ ตัวเปียก จำเริญ มือไม้ฉันหมดเลย’ หยิบผ้าเช็ดหน้าออกมาเช็ดมือ แล้วหันไปบอก ‘คุณนาย’ ว่า ‘เห็นไหมครับ นิกรู้ภาษาออกจะตายไป’

‘ดีเหลือ ลัษษณภาษาอะไรก็ไม่เอาละ’ เสียงคุณนายก้อง ‘ว้าย ! มันคงเข้ามาแล้ว แหม ! หมาอะไรนั่น โตอีก’

(นิกกับพิม, น. 102)

ลักษณะที่ ‘คุณนาย’ คนไทยเชื้อสายจีนไม่ออกเสียง ร- แต่ออกเป็นเสียง ล- ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยภาษาศาสตร์สังคมวิทยาที่ศึกษาเรื่อง ‘การแปรของ ร และ ล ในภาษาไทยตามกลุ่มชาติพันธุ์และเพศ’ ของ รสสุคนธ์ แข็งแรง (2540) ที่อ้างถึงในหนังสือเรื่อง ภาษาใน

สังคมไทย ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) งานวิจัยทางภาษาศาสตร์สังคมวิทยานี้พบว่า ‘คนมุสลิม ออกเสียงเดี่ยว ร, ล และเสียงควบกล้ำ ชัดเจนกว่าคนไทยและคนจีน และคนไทยออกเสียงชัดเจนมากกว่าคนจีนเล็กน้อยในคำควบกล้ำ’ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2548, น. 69) อย่างไรก็ตามนักวิชาการที่ศึกษาการใช้ภาษาถิ่นในนวนิยาย (Varaporn and Snodin, 2014) และนักวิชาการด้านการแปลที่ศึกษาเรื่องการแปรภาษาได้ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะการแปรของภาษาที่พบในนวนิยายไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ การแปรภาษาที่ปรากฏในสังคมผู้พูดภาษานั้นจริงๆ Rosa (2012, p. 82) เตือนว่า ‘... *literary varieties cannot be equated with authentic language use.*’ การแปรของภาษาที่พบในนวนิยายมิใช่ ‘*linguistic varieties*’ หรือการแปรของภาษาเสมอไป แต่เป็นแค่ ‘*pseudo accents and dialects*’ หรือ สำเนียงและภาษาย่อยเทียม ที่ไม่จริง ซึ่งนักแปลจำเป็นต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วน เมื่อพบสิ่งเหล่านี้ในนวนิยาย และจำเป็นต้องตระหนักรู้ด้วยว่า ผู้เขียนนวนิยายจงใจเลือกใช้การแปรของภาษาเพื่อให้ ‘ข้อมูล’ ได้หลายประการ และข้อมูลหลักๆ ก็คือ ข้อมูลหลากหลายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร หรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร อันจะสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติ อารมณ์ ความรู้สึกต่อตัวละครนั้นๆ

บทความวิจัยส่วนนี้จะพิจารณาถึงวิธีที่นักเขียนไทยเลือกใช้ในนวนิยายเพื่อแสดงลักษณะการแปรของภาษาในระดับเสียง คำ และประโยค และชี้ให้เห็นว่าการแปรของภาษาในภาษาระดับต่างๆ นี้สามารถทำให้ผู้อ่านเห็น ‘ภาพ’ ว่าตัวละครมีลักษณะอย่างไร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งลักษณะที่ได้จะนำไปเปรียบเทียบกับวิธีที่นักแปลเลือกใช้ในการแปลนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* ในส่วนที่สามของบทความวิจัยนี้ ว่าสามารถแสดงออกถึงลักษณะของตัวละคร และสามารถส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้สึกอารมณ์ และทัศนคติต่อตัวละครได้อย่างไร

6. การแปรของภาษาในนวนิยายไทยในระดับต่าง ๆ

6.1 การแปรของภาษาระดับเสียง

การแปรของภาษาที่ปรากฏในนวนิยายในระดับเสียง มีลักษณะสำคัญคือ ผู้เขียนจะเลือกใช้วิธีการสะกดที่แตกต่างจากการสะกดแบบภาษามาตรฐานเพื่อถ่ายเสียงที่เปล่งออกมา มีการเสนอให้ใช้คำศัพท์หลายคำเพื่อเรียกวิธีการสะกดประเภทต่างๆ เช่น *eye dialect*, *phonetic spelling* หรือ (*semi*) *phonetic respelling* นักภาษาศาสตร์เลือกให้คำจำกัดความคำศัพท์เหล่านี้แตกต่างกัน (Preston, 1985; Brett, 2009; Shawver, 2013; Hodson, 2014) ในบทความวิจัยนี้จะเลือกใช้คำจำกัดความที่นักภาษาศาสตร์และนักวิชาการด้านวรรณคดี (Zwicky, 2007; Shawver, 2013; Hodson 2014, pp. 90-99) เสนอไว้และที่ผู้วิจัยเสนอเพิ่มเติม โดยเป็นการเสนอการวิเคราะห์การใช้การแปรของภาษาในภาษาระดับเสียง โดยพิจารณาตามลักษณะการแปร 3 ประเภท คือ แบบ *eye dialect* แบบ *phonetic respelling* และแบบทั้ง *eye dialect* และ *phonetic respelling*

แบบ eye dialect คือการแปรเสียงที่ส่งผลให้ผู้อ่าน ‘เห็น’ จากการสะกดตัวอักษรที่แตกต่างไปจากระบบการสะกดตามแบบแผนภาษามาตรฐาน แต่ยังคงลักษณะการออกเสียงเช่นเดียวกับการออกเสียงในภาษามาตรฐาน Zwicky (2007) ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้เขียนนวนิยายเลือกนำเสนอลักษณะการใช้ภาษาย่อยวิธีนี้ เพราะต้องการแสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาย่อยเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก และมีแนวโน้มว่าผู้ใช้ภาษาย่อยย่ลักษณะเช่นนี้จะไม่สามารถสะกดคำเหล่านี้ได้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในภาษามาตรฐาน

ตัวอย่างของ eye dialect ภาษาไทย คือ การแปรภาษาในระดับเสียงโดยการสะกดคำว่า ทำ แทนที่คำว่า ธรรม ซึ่งเป็นการสะกดที่ปรากฏในภาษามาตรฐาน ในบทสนทนาในนวนิยายเรื่อง ดาวเรือง (ทมยันตี, 2546) ซึ่งทั้งสองคำนี้ต่างก็มีการออกเสียงเหมือนกัน บทสนทนาข้างล่างนี้เกิดขึ้นในห้องผู้ป่วยรวม ระหว่างคนไข้ที่นอนเตียงข้างๆ กับ นายวรรณ ชายหนุ่มลูกของนายผัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่สี่ จึงอาจจะไม่สามารถสะกดคำว่า ธรรม ได้

.....“..... การคิดถึงเมียเป็นฟามสุขอันประเสริฐ มหาห้องเคยบอกข้า”
 “มหาวัดไหนนะพี่?” คนเตียงใกล้ๆ ออดไม่ได้
 “วัดนี้ตั้งมานานะ วัดราษฎร์เสื่อมศรัทธาทำ เคยได้ยินบ้างไหม?”
 คนฟังคิดเท่าไร? ก็นึกไม่ออกว่าอยู่ที่ไหนในประเทศไทย
 “อีกบทหนึ่งท่านว่า..” พอนอนเจ็บเข้า เจ้าวรรณค่อยคิดถึงทาง ‘ทำ’ ได้
 อย่างกระท่อนกระแท่น หากยังไม่ทันจะได้เทศน์ต่อ เสียงผู้ใหญ่วินก็ดัง
 ขึ้น.....
 (ดาวเรือง, น. 517)

แบบ phonetic respelling คือการสะกดเสียงที่เกิดจากการแปรของภาษาตามเสียงที่เปล่งออกมา ซึ่งเสียงประเภทนี้จะมีการออกเสียงแตกต่างจากการออกเสียงที่ปรากฏในภาษามาตรฐาน เสียงที่แปรไปจากภาษามาตรฐานอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสังคม หรือข้อมูลทางสังคม ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เสียงที่แตกต่างจากเสียงที่ปรากฏในภาษามาตรฐานนี้เกิดขึ้นเนื่องจากวิธีการ 3 วิธี คือ วิธีการตัดเสียง แทนที่เสียง และเพิ่มเสียง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การตัดเสียง

ตัวอย่างของการออกเสียงที่แตกต่างจากเสียงมาตรฐานโดยวิธีการตัดเสียงพยัญชนะ ได้แก่ คำว่า ก้อม ซึ่งเป็นคำที่แปรจากคำในภาษามาตรฐาน เกิดการตัดเสียงพยัญชนะ เสียงข้างลิ้น ปุ่มเหงือก (alveolar lateral) เสียง ล จากเสียงควบกล้ำ กล- ในคำว่า กล่อม จากบทสนทนายระหว่างตัวละครเอก

ของเรื่อง ผู้ดี ของดอกไม้สด ที่ชื่อ วิมล กับเด็กชายอืด น้องชายต่างมารดาซึ่งมีอายุประมาณหกขวบ การแปรเสียงควบกล้ำเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยวนี้ ผู้เขียนนวนิยายจงใจเลือกเพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการแปรอันเนื่องมาจากปัจจัยเรื่องอายุของผู้ใช้ภาษา เนื่องจากผู้พูดเป็นเด็ก

.....พอศีรษะถึงหมอน เด็กทั้งสามก็หลับตา ทำท่าดังจะหลับไปได้ในบัดนั้น แต่กำลังแห่งความตั้งใจของเด็กขนาดนี้ มักจะมีเป็นระยะไม่เกิน 1 นาที หลังจากนั้นเด็กชายอืดก็ตั้งต้นหยุกหยิก เป็นเหตุให้นายสุมนต์ลืมหูลืมตาขึ้นมองดู แล้วแม่แป่วก็พลิกตัวตามอีกคนหนึ่ง

วิมลนั่งมองเงียบๆทางเบื้องศีรษะของเขา ไม่ซำนัก นายอืดผงกตัวขึ้นพับพาบ แล้วพูดขึ้นว่า

‘คุณพี่ครับ คุณพี่ก่อมผมซีครับ’

‘กล่อม’ วิมลแก้ ‘อะไรก่อม ดูเป็นลูกเจ๊กอยู่นี่’

‘กล่อม กล่อม’ นายอืดทวนคำเพื่อให้แน่ใจ

(ผู้ดี, น. 132)

การตัดเสียงที่พบจากการแปรของภาษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสังคม ได้แก่ การตัดเสียงสะกดท้ายพยางค์ พยัญชนะ –บ เสียงกัก ริมฝีปาก ไม่ก้อง (voiceless bilabial plosive) นั่นคือ การออกเสียงคำว่า กับ เป็นเสียง กะ ดังปรากฏในข้อความที่นายวรรณพูดกับปลัดจินตวัฒน์ ตัวอย่างการแปรนี้เกิดเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาค่อนข้างสนิทสนม และหัวข้อของการสนทนาก็เป็นเรื่องที่คนในท้องที่คุ้นเคย และปัจจัยข้อมูลทางสังคมที่ตัวผู้พูดคือ นายวรรณ ที่เป็นผู้มีการศึกษาน้อยก็มีผลต่อการเลือกออกเสียงคำที่แตกต่างจากการออกเสียงที่พบในภาษามาตรฐาน

คราวนี้ปลัด ‘จิ้น’ หายเมากัญชาเป็นปลิดทิ้ง ‘ใครมาตัดไม้?’

‘มันกำลังตัดกันโครมๆจะเป็นใครก็ไม่รู้’

‘เข้าไปดูได้ไหม?’

‘ดูไปทำไม?’ เจ้าวรรณสงสัย ‘พอหน้าแล้งมันก็ยกโขยงมากันทุกปี หน้าฝนค่อยซาไปหน่อย’

‘ตอนนี้ยังมีบ้างหรือเปล่า?’

‘มี ก็ป่าที่เราเห็นนะ มันเหมือนกะจากยี่เก ทำมานานกันไว้ข้างนอก ลีกลงเข้าไปข้างในมันเหี้ยนเตียนหมดแล้ว’

‘นั่นซิ เราเข้าไปดูกันหน่อยได้ไหม?’

(ดาวเรือง, น. 437)

ตัวอย่างสุดท้ายของการแปรของภาษาในระดับเสียงที่ทำให้เกิดการตัดเสียง คือ การตัดเสียงพยัญชนะ เช่น คำว่า นายอำเภอ มีการแปรที่เกิดจากการตัดเสียงพยัญชนะที่สอง -อำเภอ- และใช้เครื่องหมาย apostrophes นำหน้าพยัญชนะที่ตัดออก⁷ ดังปรากฏในคำว่า นาย'เภอ ที่ตัวละครชื่อดาวเรืองใช้ในประโยคคำถามเพื่อถามปลัดจันทวัฒน์ตัวละครอีกคน ในนวนิยายเรื่องดาวเรือง คู่สนทนาทั้งสองคนคุยกันเรื่องการลักลอบตัดไม้ในป่า เนื่องจากปลัดเพิ่งย้ายเข้ามารับตำแหน่งในท้องที่ จึงต้องสอบถามข้อมูลเรื่องการตัดไม้แบบผิดกฎหมายจากดาวเรือง ผู้เป็นลูกบ้าน คู่สนทนามีความสนิทสนมกัน ดาวเรืองจึงเลือกออกเสียงคำว่า นายอำเภอ เป็น นาย'เภอ ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

‘เสียงเลื่อยไม้ได้ยินเป็นกิโโล ไฟก็สว่างจ้า...’

‘ทำไมไม่จับ?’

‘ก็จับนะซิ เลื่อยถูกพักเลื่อยไม้ไปตั้ง...สามชั่วโมง!’

คนฟังถอนใจ เพราะ ‘นิยาย’ เรื่องนี้จะเล่ากันซ้ำซาก โดยไม่มีใครสามารถเปลี่ยนเค้าโครงเรื่องได้

‘นาย'เภอ ไม่เคยบอกหรือ?’

‘เคย’

(ดาวเรือง, น. 427)

การแทนที่เสียง

การออกเสียงที่แตกต่างไปจากการออกเสียงแบบภาษามาตรฐานโดยการแทนที่ ปรากฏได้จากการแทนที่เสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ ตัวอย่างของการแทนที่เสียงพยัญชนะ ได้แก่ คำว่า ฟามลับ ซึ่งเป็นคำที่เกิดจากการออกเสียงแตกต่างจากเสียงที่พบในคำมาตรฐานว่า ความลับ การออกเสียงคำว่า ฟาม เกิดจากการแทนที่เสียงพยัญชนะควบกล้ำ คว- เสียงกัก เพดานอ่อน ไม่ก้อง (voiceless velar plosive) และ เสียงเปิด ริมฝีปาก ก้อง (voiced bilabial approximant) ในคำว่า ความลับ ด้วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว ฟ- เสียงเสียดแทรก ริมฝีปากล่างฟันบน ไม่ก้อง (voiceless labiodental fricative) จากบทสนทนายระหว่างตัวละครที่ชื่อลุงผลกับตัวละครที่ชื่ออังสุมาลิน ในนวนิยายเรื่อง คู่กรรม ตัวละคร ลุงผลเป็น ชายวัยกลางคน ‘ร่างเล็ก ผอมเกร็ง กระล่อนจนคนทั้งบางออกปาก’ (ทมยันตี 2551, น. 122) ไม่สามารถอ่านหนังสือออก ลักษณะการออกเสียงควบกล้ำ คว- เป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ฟ- ที่พบใน นวนิยายเรื่องคู่กรรมนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยทางภาษาศาสตร์สังคมวิทยาของ วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2533,

⁷ ลักษณะเช่นนี้ Hodson (2014) เสนอให้เป็นลักษณะที่เกิดจากการแปรของภาษา แยกออกจากประเภท phonetic respelling

น. 34) ที่พบว่าการออกเสียงลักษณะดังกล่าวพบในผู้พูดภาษาไทยภาคกลาง และมักเกิดกับผู้มีการศึกษาน้อย

‘จดหมายที่เอามาที่แล้วนะ ลุงเอามาจากไหน’ [อังสุมาลินถาม]
 ‘จดหมายอะไร’
 ‘โธ..ก็จดหมายที่ลุงเอามาให้ที่นี้ไงล่ะ’
 ‘อ้อ..’ ตามผลลากเสียงยาวพยางค์หน้าหงิกหงัก
 ‘พลกะพรรคเขาให้เอามาให้’
 ‘เขาเอามาจากไหนนะลุง’
 ‘บอกไม่ได้ ฟามลับ จริงไหมวะ บัว’
 ‘ลับสุดยอด’

(คู่กรรม, น. 806)

การเพิ่มเสียง

การเพิ่มเสียงปรากฏในข้อความที่มีการแปรเสียงไปจากเสียงมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น วิธีการเพิ่มเสียงพยัญชนะ ร- หรือ เสียงกระดกลิ้น ปุ่มเหงือก ก้อง (voiced alveolar tap) ในคำว่า คือ เป็นคำว่า ครือ จากบทสนทนาระหว่างตัวละครชื่อดาวเรืองกับปลัดจินตวัฒน์ในนวนิยายเรื่องดาวเรือง ข้างล่างนี้ ดาวเรืองเป็นเด็กสาว ที่มีลักษณะ ‘คล้ายเด็กกรุ่นหนุ่มเสียมากกว่า’ (ทมยันตี, 2546, น. 15) และในช่วงแรกของเรื่องไม่ได้มีความสนิทสนมกับปลัดอำเภอ แต่เมื่อมีความจำเป็นที่ดาวเรืองจะต้องมาพบและชักชวนให้ปลัดไป ‘ดูไร่กัญชา’ ด้วยกัน จึงเกิดความประหม่า ส่งผลให้ใช้คำว่า ครือ ซึ่งแตกต่างจากคำที่ใช้ในภาษามาตรฐาน

‘ไอ้เรื่องมาขอพบครับ’
 ท่านปลัดคิดว่า หูตนเองจะฟังเพื่อนผิดปรกติ ‘นายเรื่อนอะไร?’
 ‘ไม่ใช่ครับท่าน ไอ้เรื่อง...ไอ้เรื่องตัวยุ่งครับท่าน’
 ‘หือ?’ คุณปลัดทำหน้าเหมือนถูกผีหลอกกลางวัน
 ‘หวัดดี...’
 ดวงหน้าที่เผล่ตามมาหลังนักการ ถ้าไม่มอมก็ไม่ใช่อะไรเรื่อง
 ‘เชิญ...’
 จินตวัฒน์ลุกขึ้นยืนต้อนรับด้วยมารยาทอันเคยชิน เจ้าเรื่องจึงทำหน้าที่

คล้ายต้องกินยาชม และเพื่อนพร้อมกัน

‘มีธุระอะไรไม่ทราบ?’

ดาวเรืองนั่งบนเก้าอี้ด้วยที่ทำราวกับกลัวเก้าอี้จะกัด

‘ครี้อ....’ เจ้าเรื่องตะกุกตะกักเฉพาะคำแรก คำต่อไปเร็วปรือ ‘ไปดูไร
กันซักันไหม?’

(ดาวเรือง, น. 289)

ตัวอย่างของการเพิ่มเสียงที่พบในนวนิยายเรื่องคู่กรรม คือการเพิ่มเสียงพยัญค์ -มะ- ในคำว่า สำคัญ เป็น สำมะคัญ และ -กะ- ในคำว่า ตึกกะใจ ในตัวอย่างข้างล่างนี้

‘มันจะทำอะไรไฉฉลนะ แมอั้ง’

‘ก็ผาเอาเข็มฉีดยาที่หักอยู่ออกนะซิ ตอนนั้นลุงอยากเอะอะทำไม’

‘โธ... ใครจะไม่ตึกกะใจ..’ ตาบัวยิ้มแหยๆ ‘สูบเลือดออกมาแดงเถือก
ตั้งหลอดโต’

(คู่กรรม, น. 323)

การแปรเสียงด้วยการเพิ่มเสียงหรือพยัญค์ -กะ- นี่เป็นการแปรของภาษาที่มีสาเหตุจากปัจจัย
บริบททางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาที่มีความสนิทสนมกัน จึงมีการ
แปรของภาษาที่ส่งผลให้ออกเสียงคำว่า ตึกใจ ซึ่งมีเพียงสองพยัญค์ เป็น ตึกกะใจ ซึ่งเป็นคำสามพยัญค์

แบบทั้ง **eye dialect** และ **phonetic respelling** คือการแปรเสียงที่เป็นการผสมกันระหว่าง
eye dialect กับ phonetic respelling เราพบว่าการแปรภาษาในระดับเสียงประเภทนี้จะมีทั้งการสะกด
เสียงตามเสียงที่เปล่งออกมา แต่เป็นการสะกดที่ไม่เหมือนกับการสะกดที่พบในภาษามาตรฐาน
นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียง ซึ่งเป็นได้ทั้งการตัด เพิ่ม หรือแทนที่เสียง ตัวอย่างที่พบได้แก่คำว่า
ยุดถาสาก แทนที่คำว่า ยุทธศาสตร์ ที่ปรากฏในข้อความข้างล่าง มีการแทนที่เสียงในพยัญค์ที่สอง จาก
สระเสียงสั้น [a] เป็นสระเสียงยาว [a:] และจากวรรณยุกต์เสียงกลาง เป็นเสียงต่ำขึ้นหรือเสียงจัตวา ถา
และสุดท้าย พยัญชนะสะกดท้าย [t] เสียงกัก ปุ่มเหงือก ไม่ก้อง (voiceless alveolar plosive) เป็น เสียงกัก
เพดานอ่อน (velar plosive) ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะของ phonetic respelling และการสะกดพยัญค์แรก
ยุทธ เป็น ยุด และพยัญค์สุดท้าย ศาสตร์ ของคำเป็น สาก ซึ่งถือว่าเป็นการแปรเสียงแบบ eye dialect

ลักษณะการแปรของภาษาเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเกิดความขบขัน และน่าจะตั้งข้อสังเกตได้ว่าผู้พูดเป็นคนที่มีการศึกษาไม่สูงนัก

‘เมื่อคืนข้าแทบขาดใจ เอ็งเป็นไงบ้างวะ ผล’
 ‘อี ข้าไม่ยิ่งไปกว่าเธอะ ในอันนี้มันจุดยุดตาสาก ชะดีชะร้าย ก็โครม จอดหมด’
 ‘เขาเรียกจุดยุดตาสาด’ ตาบัวทำท่ารู้ดี
 ‘นั่นแหละ จุดอะไรก็ช่างหัวมัน แต่ที่นั่นมันสำคัญก็แล้วกัน...’
 (คู่กรรม, น. 381-382)

6.2 การแปรของภาษาระดับคำ

การปรากฏการแปรของภาษาในระดับคำที่พบในตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นตัวอย่างของการใช้คำที่แตกต่างจากคำมาตรฐานอันเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสังคม นั่นคือการใช้ลักษณะนามบอกจำนวนนับคำว่า เมล็ด ที่ปรากฏร่วมกับคำนามว่า ยา หรือวิตามิน ในนวนิยายเรื่อง แก้วกุหลาบ ของทมยันตี (ทมยันตี, 2547) พระพงศ์ ตัวละครที่ใช้คำว่า เมล็ด แทนที่คำว่า เม็ด เป็นผู้ที่ศึกษาในต่างประเทศเป็นเวลานาน จึงส่งผลให้ใช้คำลักษณะนาม เมล็ด แทนที่คำลักษณะนามที่ปรากฏในภาษามาตรฐานว่า เม็ด ในบทสนทนาระหว่างตัวเองกับตัวละครที่ชื่อ รสิกา ลักษณะการแปรหรือการใช้ภาษาที่แตกต่างจากภาษามาตรฐานของตัวละครนี้ ทำให้ รสิกา ตัวละครอีกคน เกิดความรู้สึก ‘ขบขัน’ และ ‘เอ็นดู’

พระพงศ์เพิ่งเงยมอง รอยยิ้มของเขาแจ่มใส
 ‘ผมไปเดินศูนย์การค้า พบร้านเพื่อสุขภาพและความงาม คนขายสวย เขาบอกว่า เพราะเขากินยาทั้งตะกร้านั้น ผมคิดถึงคุณเป็นคนแรกเลย.’
 ...
 ‘... ผมให้ตะกร้าแถมยาแล้วกัน คุณเอาตั้งไว้ดูเล่น เผื่อจะอมสักเมล็ด สองเมล็ดราวๆปี อาจจะหมด’
 สีหน้าขาวราว ‘ทาดินสอพอง’ เช่นถูกวิจารณ์อ่อนละมุนลง
 ...
 มือซีด หยิบขวดมาพลิกดูเล่นอีกครั้ง
 บิคอมเพล็กซ์น่าจะดี...คนคิดอมยืม...เผื่อจะอยากอมสักเมล็ด...รสิกา
 วางช้อนชา บิดเกลียวขวดยา เริ่มเปิดขวดแรก จะยอมกิน ...สักเมล็ด...

ภาษาไทยยังไม่ดีขึ้นเลย เม็ดกับเมล็ดมันแตกต่างกัน

หากที่ดีของผู้ชายคนนี้ ...หัวใจ... ฟิชพันธุ์ที่อ่อนโยน

(แก้กุกุหลาบ, น. 618-622)

การสนทนาระหว่างปลัด ‘จิ้น’ หรือจิ้นตัวฉิ่งและนายวรรณ คู่สนทนาที่มีความสนิทสนมกัน คือ ตัวอย่าง ของบริบทที่สร้างการแปรของภาษาที่มีปัจจัยจากบริบททางสังคม เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา และหัวข้อของการสนทนาก็เป็นเรื่องที่คนในท้องถิ่นเคย และปัจจัยข้อมูลทางสังคมที่ตัวผู้พูดคือ นายวรรณ ที่เป็นคนมีอารมณ์ขันและมีนิสัยสบายๆ ก็มีผลต่อการเลือกใช้คำที่เป็นภาษาปาก⁸ ภาษาไม่เป็นทางการ ไม่ใช่ภาษามาตรฐาน เช่น คำกริยาว่า เหียนเตียน ซึ่งสามารถเกิดร่วมกับคำวิเศษณ์ว่า หมด ในข้อความข้างล่างนี้

คราวนี้ปลัด ‘จิ้น’ หายเมากัญชาเป็นปลิดทิ้ง

‘ใครมาตัดไม้?’

‘มันกำลังตัดกันโครมๆจะเป็นใครก็ไม่รู้’

‘เข้าไปดูได้ไหม?’

‘ดูไปทำไม?’ เจ้าวรรณสงสัย

‘พอหน้าแล้งมันก็ยกโขยงมากันทุกปี หน้าฝนค่อยซาไปหน่อย’

‘ตอนนี้ยังมีบ้างหรือเปล่า?’

‘มี ก็ป่าที่เราเห็นนะ มันเหมือนกะฉนดยี่เก ทำมานานแล้วข้างนอก
ลิกเข้าไปข้างในมันเหียนเตียนหมดแล้ว’

‘นั่นซิ เราเข้าไปดูกันหน่อยได้ไหม?’

(ดาวเรือง, น. 437)

ตัวอย่างสุดท้ายของการเลือกใช้การแปรของภาษาของผู้เขียนนวนิยายในระดับคำที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสังคม คือการใช้คำยืมภาษาจีน ทั้งคำกริยา โด่หลง (ขอร้อง) คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง อ้าว (ผม/ดิฉัน) และคำลงท้าย (final particle) น่อ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นคำยืมจากภาษาจีนแต่จั่วที่พูดในประเทศไทย คำว่า น่อ นี้มีลักษณะการใช้ใกล้เคียงกับคำลงท้าย ในภาษาไทยว่า นา ซึ่งทั้งคำว่า นา และ น่อ สามารถเกิดร่วมกับ กริยา ได้ดังตัวอย่างประโยคภาษาไทยว่า ‘สมชายพูดกับสมศรีว่า ‘ขอร้องนา/น่ออย่าโกรธผมเลย’

⁸ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 822) อธิบาย ภาษาปาก ว่าหมายถึง ‘ภาษาพูดที่แสดงความรู้สึกนึกคิด ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นพิธีรีตอง เช่น ตาแป๊ะ ตะบ๊ะตะบัน เทน้ำเทท่า’

ในนวนิยายเรื่องคู่กรรมนี้ วนัส ตัวละครที่เป็นผู้ใช้คำยืมภาษาจีนแต่จื๊วทั้งสามคำนั้น มิได้เป็นคนไทยเชื้อสายจีน แต่เลือกใช้คำยืมภาษาจีน ก็น่าจะเพราะความสนิทสนมกับผู้ฟัง และเพื่อให้ผู้ฟัง คือ ตัวละครที่หลีกเลี่ยงเกิดความขบขัน เพื่อเบี่ยงเบนประเด็นเรื่องที่ตัวเองได้ทำไว้ก่อนหน้านี้ แต่ดูเหมือนการจงใจเลือกการใช้การแปรภาษาแบบนี้ไม่ได้ส่งผลกับผู้ฟัง เพราะผู้ฟังตอบกลับว่า ‘อย่ามาทำตลกเลย’

วนัสตักขนมใส่ปากทำหน้าไม่รู้ไม่ชี้

‘..... วันก่อนนั้นเขาไม่มีเงินอุดส่ำให้ไปหาที่คณะ หมายถึงได้เตาะแตะข้าวกลางวันสักมื้อ ตัวให้เขากินข้าวราดแกงจานเดียว น้ำเปล่าอีกถ้วยแล้วไล่กลับเสียนี้’

‘ยายยัง ทำไมใจดำยังงั้นล่ะลูก’ คุณอรติเสียงอ่อยๆ

‘โธ่....แม่เชื่ออะไรกับคนชั่วฝอยคะ ข้าวแกงจานเดียวแต่ตักก็ครึ่ง กินเสียจนหนูแทบหมดเนื้อหมดตัว หนูเองก็ต้องกินแต่น้ำเปล่าเหมือนกัน ถ้าหนูไม่ขยี้กัถารถรางไว้ก็ต้องเดินกลับกันละ เงินตัวเองเขาเอาไปทำอะไรหมด แม่ทราบไหมคะ?’

‘อย่าน่อ โต้หลงน่อ อย่าเอาเรื่องอ้าวมาแฉโปยเลยน่อ ขอที่อาหมวย’
วนัสแทบจะยกมือไหว้

‘อย่ามาทำตลกเลย เขาเอาไปพนันกันกับเพื่อนคะ แม่’

(คู่กรรม, น. 56)

6.3 การแปรของภาษาระดับประโยค

การปรากฏการแปรของภาษาในระดับประโยคที่มีปัจจัยจากข้อมูลทางสังคม ได้แก่ การใช้ประโยคว่า ไปไหนมาแล้วครับ ของตัวละครชาวญี่ปุ่น ในนวนิยายเรื่อง คู่กรรม การแปรของภาษาในระดับประโยคนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้ใช้ภาษาซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษาไทย ยังไม่ได้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยระดับโครงสร้างประโยคดีนัก

....ชายหนุ่มจึงเอื้อมมือออกไปช่วยกึ่งพุง กึ่งหิ้วปีกยกตัวปลิไปนั่งบนยกพื้น พลางหันมาค้อมศีรษะให้คุณอร ยิ้มแบบยิงฟันขาวตามเดิม

‘ซาหวัตดีครับ’

‘อ้อ... ฟ่อดอกมะลิ... โกโบริ’

พอถูกขานชื่ออย่างถูกต้อง แววดาดำ ยาวรี ก็มีประกายขึ้นอย่าง

ยินดี เขาก็อ้อกอยู่สักครู่จึงถามเป็นภาษาไทยแปร่ง ๆ อย่างระมัดระวัง
เรียบเรียงให้เป็นประโยคอย่างดีที่สุด

‘ไปไหนมาแล้วครับ ?’

คำถามนั้นมีลักษณะคล้ายประโยคที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ
จนทำให้อังศุมาลินอดขุ่นอยู่ในใจไม่ได้ สีน้าอันเจิบเฉยจึงอ่อนโยนลง
เล็กน้อย

(คู่กรรม, น. 154)

ประโยคว่า ไปไหนมาแล้วครับ มีโครงสร้างประโยคที่แตกต่างจากโครงสร้างประโยคของภาษา
มาตรฐาน ประโยคว่า ไปไหนมาแล้วครับ นี้ ผู้ประพันธ์นวนิยายเขียนอธิบายอย่างชัดเจนว่า ‘มีลักษณะ
คล้ายประโยคที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ’ กล่าวคือมีการเติมคำวิเศษณ์ว่า แล้ว เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็น
เหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นในอดีต แม้ว่าไม่มีความจำเป็น เนื่องจากมีคำว่า มาปรากฏเพื่อระบุเหตุการณ์
สิ้นสุดแล้ว⁹

ในบทความส่วนนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงการแปรของภาษาในระดับต่างๆ ที่ผู้เขียนเลือกใช้ไปในนวนิยาย
ไทย ซึ่งในส่วนที่ตามมานี้จะได้พิจารณาว่า ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับวิธีแปลที่นักแปลเลือกใช้เมื่อ
ต้องการ ‘คง’ ไว้ซึ่งข้อมูลของตัวละครผ่านการแปรของภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง Forrest
Gump ไว้ในภาษาเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร

7. การแปรของภาษาในนวนิยาย และการแปล: กรณีศึกษาเรื่อง Forrest Gump

เราพบว่า Winston Groom ผู้เขียนนวนิยายเรื่อง Forrest Gump เลือกใช้การแปรของภาษาอังกฤษ
ในภาษาทั้ง 3 ระดับคือ ระดับเสียง คำ และประโยค และปรากฏการแปรของภาษาเกือบทุกประโยค ดัง
เห็นได้จากตัวอย่างของข้อความที่ปรากฏในย่อหน้าแรกของนวนิยาย

LET ME SAY THIS: BEIN A IDIOT IS NO BOX OF CHOCOLATES.
People laugh, lose patience, treat you shabby. Now they says folks
sposed to be kind to the afflicted, but let me tell you— it ain't always
that way. Even so, I got no complaints, cause I reckon I done live a
pretty interestin life, so to speak.

(Forrest Gump, p. 1)

⁹ ดูรายละเอียดการใช้ คำว่า มา หรือ ไป เพื่อแสดง มาลา (aspect) ในภาษาไทย ใน Wilawan (1993)

ในประโยคแรก Let me say this: bein a idiot is no box of chocolates. มีการแปรของภาษาระดับคำ เช่น มีการเลือกใช้คำนำหน้าคำนาม (article) a แทนคำว่า an ส่วนในประโยคที่สอง People laugh, lose patience, treat you shabby. มีการแปรของภาษาในระดับประโยค กล่าวคือไม่ปรากฏการใช้สันธานประโยคความรวม and นำหน้าคำกริยา treat you shabby และในประโยคที่สาม Now they says folks sposed to be kind to the afflicted, but let me tell you—it ain't always that way. และประโยคที่สี่ Even so, I got no complaints, cause I reckon I done live a pretty interestin life, so to speak มีการแปรของภาษาระดับเสียง เช่น มีการตัดเสียงสระในพยางค์แรก sup- ของคำสองพยางค์ว่า supposed ให้เป็นคำพยางค์เดียวว่า sposed และ การตัดเสียงพยัญชนะและสระในพยางค์ว่า be ของคำว่า because ให้เป็นคำพยางค์เดียวว่า cause ตามลำดับ

แม้สมพล สังขะเวส ผู้แปลจะตระหนักถึงลักษณะพิเศษของการใช้การแปรของภาษาของผู้เขียน Winston Groom แต่ก็ยังเลือกวิธีแปลสองวิธีคือ ปรับการแปรของภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งวิธีนี้ก็ไม่ได้ต่างกับนักแปลอื่นๆ (Pinto, 2009; Rosa, 2012) และคงลักษณะการแปรของภาษาไว้ในภาษาเป้าหมายด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งวิธีการแปรของภาษาที่ผู้แปลเลือกใช้มีลักษณะสอดคล้องกับวิธีที่นักเขียนเลือกใช้ในการเขียนนวนิยายไทย ในส่วนต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงวิธีทั้งสองพร้อมตัวอย่างอย่างละเอียด

8. การปรับการแปรของภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมาตรฐาน

ผู้แปลเลือกปรับการแปรของภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับแทบทุกประโยค เป็นภาษาไทยมาตรฐานบ้าง ดังในตัวอย่างข้างล่าง ไม่ปรากฏลักษณะของการแปรของภาษาในระดับเสียง คำ หรือประโยค แต่ผู้แปลเลือกใช้คำกริยาที่ค่อนข้างเป็นภาษามาตรฐานเช่น ขบคิด หรือ ได้ผล หรือคำวิเศษณ์ เช่น (อย่าง) ถ่องแท้

But the more I think about this, the more I finally <u>understan</u> it cannot work. (Forrest Gump, p. 115)	... แต่ยิ่ง <u>ขบคิด</u> ถึงมันมากแค่ไหน ผลสุดท้ายก็ยิ่งเข้าใจอย่าง <u>ถ่องแท้</u> ยิ่งขึ้นเท่านั้นว่า คงไม่มีทาง <u>ได้ผล</u> (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 286)
--	---

ตัวอย่างข้างบนนี้ เราพบว่า ผู้เขียนต้นฉบับเลือกสะกดคำว่า understan โดยใช้วิธี phonetic spelling ตัดเสียงพยัญชนะท้าย [-d] เสียงกัก ปุ่มเหงือก ก้อง (voiced alveolar plosive) ออกจาก

คำกริยาคือ understand ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงตัวสะกดท้ายพยางค์เป็นเสียงควบกล้ำ [-nd] ลักษณะดังกล่าวเป็นการแปรภาษาระดับเสียง แต่ผู้แปลเลือกปรับประโยคภาษาอังกฤษที่มีการแปรภาษาระดับเสียง เป็นประโยคที่มีการใช้เสียง คำ และรูปประโยคที่เป็นภาษามาตรฐาน โดยเฉพาะการเลือกใช้คำกริยา ขบคิด ได้ผล หรือคำวิเศษณ์ (อย่าง) ถ่องแท้ ซึ่งตัวชี้บ่งถึงความเป็นภาษามาตรฐาน เป็นคำที่พบได้ในภาษาที่เป็นทางการ หรือภาษาเขียนอย่างมีแบบแผน

นอกจากนี้ผู้แปลยังเลือกปรับการแปรของภาษาในระดับประโยค ที่ผู้เขียน Groom ใช้โครงสร้างประโยคความรวมที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน กล่าวคือมีการเรียงประโยคความรวมที่มีคำสันธาน an 'and' ซ้อนกันจำนวนมากภายในประโยคเดียว ให้มีโครงสร้างแบบภาษาไทยมาตรฐาน ด้วยการปรับเป็นทั้งประโยคความเดียวและประโยคความซ้อน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างข้างล่าง

[My daddy] He worked down to the docks as a longshoreman <u>an</u> one day a crane was takin a big net load of bananas off one of them United Fruit Company boats <u>an</u> somethin broke <u>an</u> the bananas fell down on my daddy <u>an</u> squashed him flat as a pancake. (Forrest Gump, p. 2)	พ่อเป็นกรรมกรท่าเรือ วันหนึ่งเครนซึ่งดูดตาข่ายกล้วยขึ้นเรือของบริษัทยูไนเต็ดฟรุตเกิดชำรุดอะไรไม่รู้ขาดผึง กล้วยกองยักษ์เลยหล่นทับพ่อจนแบนแตกแตก (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 5)
--	---

8.1 การปรับการแปรของภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษด้วยการคงลักษณะการแปรของภาษาไว้ในภาษาไทย: ระดับเสียง

ผู้แปลเลือกคงลักษณะการแปรของภาษาที่ปรากฏในนวนิยายในระดับเสียง 3 วิธี คือ แบบ eye dialect แบบ phonetic respelling และแบบทั้ง eye dialect และ phonetic respelling

8.1.1 แบบ Eye dialect

สมพล สังขะเวส ผู้แปลหนังสือเรื่อง Forrest Gump เลือกใช้วิธีการแปลแบบ eye dialect หรือเลือกใช้วิธีสะกดที่แตกต่างจากการสะกดแบบมาตรฐาน แต่ยังคงออกเสียงเช่นเดียวกับการออกเสียงในภาษามาตรฐาน ตัวอย่างต่อไปนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้แปลเลือกวิธีแปลด้วยการใช้การแปรของภาษาในระดับเสียงวิธีเดียว คือแบบ eye dialect เมื่อแปลประโยคภาษาอังกฤษที่มีการแปรของภาษาในภาษาสองระดับ คือระดับเสียงและระดับประโยค นั่นคือ ผู้เขียนนวนิยาย Groom เลือกใช้แบบ phonetic respelling

ในการสะกดคำว่า bout แทน about และ เลือกรูปการแปรของภาษาในระดับโครงสร้างประโยค ด้วยการตัดกริยาหลัก are ในประโยค 'What you talkin bout?'

จากข้อความข้างล่าง เราพบว่าผู้แปลเลือกใช้พยัญชนะเดี่ยว ช- สะกดคำว่า ทราบ แทน การสะกดด้วยพยัญชนะควบกล้ำ ทร- ซึ่งการใช้ตัวสะกด ทร- ในคำว่า ทราบ เป็นการสะกดแบบภาษามาตรฐาน การแปลโดยใช้วิธีคงการแปรของภาษาระดับเสียงแบบ eye dialect ช่วยทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติต่อตัวละคร Forrest Gump ว่า เป็นคนไม่มีการศึกษา เช่นเดียวกับทัศนคติที่ผู้อ่านได้จากตัวละครที่ชื่อวรรณ ผ่านการแปรของภาษาแบบ eye dialect ที่นักเขียนหมยันต์เลือกใช้ในนวนิยายเรื่องดาวเรือง

" Who is that in there?" I axed, an the voice say back, "This is <i>my grate</i>— you go find your own." "What you talkin bout?" I say (Forrest Gump, p. 71)	'ใครอยู่ในนั้นหรือ?' กระผมถาม แล้วได้ยินเสียงขานคืนมาว่า 'นี่เป็นตะแกรงของกู-หัดไปหาเองเออแม่งได้' 'กำลังพูดอะไรอยู่ไม่<u>ซาบ</u>' กระผมข้องใจ (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 182)
--	--

8.1.2 แบบ Phonetic respelling

ผู้แปลหนังสือเรื่อง Forrest Gump เลือกใช้วิธีแปลแบบ phonetic respelling หรือ การสะกดเสียงที่เกิดจากการแปรของภาษาตามเสียงที่เปล่งออกมา และเสียงประเภทนี้จะมีการออกเสียงแตกต่างจากการออกเสียงที่ปรากฏในภาษามาตรฐาน ซึ่งเสียงที่แตกต่างนี้เกิดขึ้นเนื่องจากวิธีการ 3 วิธี คือ วิธีการตัดเสียง แทนที่เสียง และเพิ่มเสียง ดังมีรายละเอียดดังนี้

การตัดเสียง

มีการใช้การแปรของภาษาในระดับเสียง ด้วยการตัดเสียงพยัญชนะในการแปล ตัวอย่างของการตัดเสียงพยัญชนะ คือการตัดเสียง ร- ในคำว่า ครูใหญ่ เป็น คุใหญ่ และนอกจากการตัดเสียงพยัญชนะแล้วผู้แปลยังใช้วิธีตัดพยางค์และเพิ่ม apostrophes หน้าพยางค์ที่ตัดออก คือ พยางค์ว่า -วิทย- ดังปรากฏในตัวอย่างคำว่า มหา'ลัย ซึ่งผู้แปลใช้แทนคำว่า มหาวิทยาลัย ลักษณะการตัดเสียงพยัญชนะ ร- น่าจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่า ผู้ใช้ภาษาเป็นคนที่มีการศึกษาไม่มาก และการเลือกใช้การตัดพยางค์ -วิทยา- น่าจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นสถานการณ์การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ แบบสบายๆ

One day Coach Fellers call me in an take me into the principal's office. They was a man there from up to the University who shook my han an axe me whether I ever thought bout playin football in college. (Forrest Gump, p. 7)	วันหนึ่งโค้ชเฟลเลอร์ก็เรียกหาตัว แล้วพาเข้าไปในห้องของ<u>คุณใหญ่</u> เจอผู้ชายอีกคนมาจาก<u>มหา'ลัย</u>ซึ่งลุกขึ้นมาเขย่ามือด้วย.... (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 19)
--	--

วิธีการตัดเสียงหรือตัดพยางค์ที่พบในหนังสือแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าเป็นสถานการณ์ประเพทใดและผู้ใช้ภาษาแบบนี้เป็นคนลักษณะใด เป็นสิ่งที่ปรากฏในนวนิยายไทย ซึ่งนักเขียนนวนิยายไทย เช่น ทมยันตี ก็ใช้ดังที่เรพบว่า ตัวละครชื่อดาวเรือง ก็เลือกใช้คำว่า นาย'เกอ แทนที่คำว่า นายอำเกอ อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้จากการแปรของภาษาที่พบในต้นฉบับ เช่น การตัดเสียง -d ในคำว่า and ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของผู้พูดภาษาอังกฤษทางใต้ของสหรัฐอเมริกา (Varaporn and Snodin, 2014, p. 185) จะไม่ปรากฏในงานแปลของสมพล สังขะเวส

การแทนที่เสียง

มีการแปรของภาษาในระดับเสียงที่เกิดจากการแทนที่เสียงพยัญชนะ ในหนังสือแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ เช่น ผู้แปลเลือกแทนที่เสียงควบกล้ำ คว- ด้วยเสียง ฟ- เรพบลักษณะเช่นนี้ในตัวอย่างคำว่า ฟามอบาทร ซึ่งแทนที่คำว่า ความอบาทร ดังเห็นได้จากตัวอย่าง

They is people who have done all sorts of shit— from murder an rape to sayin they is the King of Spain or Napoleon. (Forrest Gump, p. 51)	มีผู้คนที่กระทำ<u>ฟามอบาทร</u>ต่าง ๆ บานตะเกียง นับตั้งแต่การฆาตกรรม ช่มชืดเพื่อประกาศว่าพวกเขาคือกษัตริย์แห่งสเปนรีไม่ก็เป็นนโปเลียน (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 133)
--	---

วิธีเลือกแทนที่เสียงควบกล้ำ คว- ด้วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว ฟ- ในหนังสือแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ น่าจะทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติต่อตัวละครว่า เป็นผู้ไม่มีการศึกษา ลักษณะเช่นนี้ปรากฏในนวนิยายไทยเรื่อง คู่กรรม ดังที่พบในตัวอย่าง เช่นการใช้คำว่า ฟามลับ ของตัวละครที่ชื่อ ผล ในนวนิยายเรื่องคู่กรรม ที่ปรากฏในการอภิปรายเรื่องการแปรของภาษาในระดับเสียงที่พบในนวนิยายไทยข้างต้น

การเพิ่มเสียง

ผู้แปลสมพล สังขะเวสเลือกใช้การแปรของภาษาในระดับเสียง ด้วยวิธีเพิ่มเสียง ในการแปลนวนิยายเรื่อง *Forrest Gump* ตัวอย่าง 2 ตัวอย่าง คือ การเพิ่มเสียงพยัญชนะ ร- ในคำว่า จับจ่ายใช้สอย เป็น จับจ่ายใช้สรอย และเพิ่มพยางค์ว่า กระ- ในคำว่า จ้อสุนทรพจน์ เป็น กระจ้อสุนทรพจน์ ที่พบในข้อความข้างล่างนี้ ซึ่งให้เห็นว่าผู้แปลเลือกใช้การแปรของภาษาโดยการเพิ่มเสียง แม้ว่าคำกริยาที่พบในต้นฉบับจะเป็นคำมาตรฐานว่า *buy* และ *make a speech* และวิธีเพิ่มเสียงเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าเป็นสถานการณ์สบายๆ ไม่เป็นทางการ

..... an they was a bus what took fellers like me into the town so's we could walk aroun an buy some of the shit they sold in the gook shops in Danang. (Forrest Gump, p. 30)	และมีรถบัสสำหรับบรรทุกบรรดาคนไข้แบบกระผมเข้าตัวเมืองเพื่อจะได้เดินเล่นและ<u>จับจ่ายใช้สรอย</u>สิ่งของของบ้องตัน บ้าบอที่วางขายเกลื่อนกล่นล้นเมืองดานัง (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 81)
We is put up at a big long table on the stage in front of everbody an my worst fears was realized about the long evenin. Seem like ever soul in the room got up to make a speech— even the waiters an janitor. (Forrest Gump, p. 7)	เราได้นั่งกันกรงโต๊ะยาวขนาดใหญ่บนเวทีต่อหน้าผู้คนทั้งปวง และสิ่งที่ตัวเองนึกกลัวฝ่าอื่นใด อีตอนที่รู้เต็มตื่นว่า แม่่งเป็นคีนอันโคตรยาวจนน่าอึดอัดนี้แหละ ดูเหมือนว่าทุกๆคนในหอใหญ่นี้จะผลัดกันเรียงตัวขึ้นมา<u>กระจ้อสุนทรพจน์</u>กันถ้วนหน้า แม้กระทั่งพวกบริกรเสิร์ฟและนักการภารโรง (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 18)

ลักษณะการเพิ่มเสียงหรือเพิ่มพยางค์ที่นักแปลใช้ในหนังสือแปลเรื่องโลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ เป็นลักษณะของการแปรของภาษาที่พบในนวนิยายไทย เช่นมีการ เพิ่มเสียง ร- ในคำว่า คือ เป็น ครือ และการเพิ่มพยางค์ -กระ- ในคำว่า ตกใจ เป็น ตักกะใจ ที่ปรากฏในคำพูดของตัวละครชื่อดาวเรือง และตัวละครชื่อ ผล ที่ปรากฏในการอภิปรายเรื่องการแปรของภาษาในระดับเสียงที่พบในนวนิยายไทยเรื่องดาวเรือง และคู่กรรม ข้างต้น

8.1.3 แบบทั้ง eye dialect และ phonetic respelling

เราพบว่าผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปรภาษาในระดับเสียงประเภทนี้ในการแปล ซึ่งวิธีนี้จะมีทั้ง การสะกดเสียงตามเสียงที่เปล่งออกมา แต่เป็นการสะกดที่ไม่เหมือนกับการสะกดที่พบในภาษามาตรฐาน นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียง ซึ่งเป็นได้ทั้งการตัด เพิ่ม หรือแทนที่เสียง ลักษณะเช่นนี้เหมือนกับที่นักเขียนนวนิยายไทยเลือกใช้ ดังเห็นได้จากตัวอย่าง คำว่า ยุดธาสาก ในนวนิยายเรื่อง คู่กรรม ตัวอย่างของคำที่ผู้แปลใช้สำหรับวิธีแปลประเภทนี้ คือ คำว่า ทอระทัด ซึ่งผู้แปลใช้แทนคำว่า โทรทัศน์ ดังที่ปรากฏในข้อความข้างล่าง เราพบว่าการแทนที่เสียงในพยางค์แรก จากสระเสียงโอ [o] เป็นสระอู [open o] ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะของ phonetic respelling และการสะกดพยางค์ที่สามของคำ โดยใช้ตัวสะกด ทัต แทนการสะกดแบบมาตรฐานว่า ทัศน์ ซึ่งถือว่าเป็นการแปรของภาษาในระดับเสียงแบบ eye dialect ลักษณะเช่นนี้สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน และคิดว่า ผู้ใช้ภาษาเป็นผู้มีการศึกษาน้อย

Well, when we get to the White House, I'm expectin to see the same ole President what fed me breakfast an let me watch "The Beverly Hillbillies,..... (Forrest Gump, p. 68)	เอ้อ พอมาถึงทำเนียบขาว กระผมกะว่าคงได้เจอกะประธานาธิบดีคนเก่าผู้เคยเลี้ยงอาหารเช้าและยังเปิด <u>ทอระทัด</u> ให้ดูหนังชุดเรื่อง..... (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 175)
--	--

8.2 การปรับการแปรของภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษด้วยการคงลักษณะการแปรของภาษาไว้ในภาษาไทย: ระดับคำ

สมพล สังขะเวส ผู้แปลเลือกคงการแปรของภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนิยายเรื่อง Forrest Gump ไว้ในภาษาไทยโดยผ่านการแปรของภาษาระดับคำจำนวนไม่น้อย ตัวอย่างแรกคือ การเลือกใช้การแปรของภาษาในระดับคำที่เกี่ยวกับข้อมูลทางสังคม โดยการนำคำยืมภาษาจีนแต่จิ๋วมาใช้ แม้ว่าตัวละครเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็น Forrest เอง หรือตัวละครอื่นที่ใช้คำยืมภาษาจีนแบบนี้จะเป็นผู้พูดภาษาอังกฤษ¹⁰ เช่น คำยืมคำลงท้ายภาษาจีนแต่จิ๋วว่า น่อ- ในวลีว่า แหงน่อ ซึ่งคำลงท้ายคำว่า น่อ มีความหมายเสมือนคำลงท้ายภาษาไทยว่า นา- ดังเช่นที่ ทมยันตี นักเขียนนวนิยายไทยเลือกใช้ แม้ตัวละครในนวนิยายจะไม่ได้มีชาติพันธุ์เป็นคนเชื้อสายจีน ซึ่งการเลือกใช้คำยืมภาษาจีนทั้งที่ผู้พูดไม่ได้มีชาติพันธุ์เป็นคนจีน

¹⁰ มีตัวละครที่เป็นคนเชื้อชาติจีน เช่น ประธานาธิบดี เหมาเจ๋อตง ในเรื่อง Forrest Gump เช่นกัน

น่าจะเพื่อให้เกิดความขบขัน ซึ่งลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับบุคลิกของตัวละคร Forrest Gump ที่ผู้เขียนนวนิยายภาษาอังกฤษจงใจ ‘สื่อ’ ผ่านการใช้การแปรของภาษาในระดับต่างๆ

They drove me into town in the back seat of a big ole black car an said they was takin me to the White House to see the President. Yep, I been there before too. (Forrest Gump, p. 68)	พวกเขาจับตัวขึ้นนั่งเบาะหลังของรถสีดำคันใหญ่ ขับเข้าเมืองและบอกว่า จะพาไปทำเนียบขาวเพื่อพบกะประธานาธิบดี <u>แห่งน้อ</u> กระผมก็เคยเจอมาแล้วอีกเหมือนกัน (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 175)
--	---

ตัวอย่างที่ 2 ของการใช้คำยืมภาษาจีนคือ การใช้คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งและสอง ว่า ลื้อ และ อ้าว แทนคำสรรพนามภาษาไทย โดยเพื่อนนายทหารของตัวละครระหว่างที่อยู่ค่ายทหารในสหรัฐอเมริกา ซึ่งลักษณะการยืมสรรพนามภาษาจีนมาใช้ เป็นการแปรของภาษาที่นักภาษาศาสตร์สังคมวิทยาในสังคมไทยตั้งข้อสังเกตว่า แม้ผู้พูดจะไม่ใช้คนไทยเชื้อสายจีน แต่ก็อาจจะเลือกใช้ได้ (Klausner, 1999)

"What about this?" I axed. They was an enormous iron thing bout six feet high an five feet aroun settin in the corner. "That? That's the goddamn steam boiler. You can't cook nothin in there." "How come," I say. "Well, I dunno. I jus wouldn do it if I was you." "It's hot. It's got water in it," I says. (Forrest Gump, p. 21)	‘แล้วไอนั้นล่ะ’ กระผมถาม เมื่อเหลือบเห็นสิ่งนี้เป็นเหล็กทั้งลูกสูงหกฟุต และมีรัศมีประมาณห้าฟุตเข้า ตั้งอยู่กรมุมของโรงครัว ‘นั่นนะเหรือ เป็นหม้อต้มน้ำร้อนทำไอน้ำต่างหาก ใช้ทำอาหารไม่ได้’ ‘ทำไมเหรือ’ ‘ไม่รู้สิ ถ้าเป็น<u>ลื้อ</u>ล่ะก็ <u>อ้าว</u>ไม่ใช่มันทำอาหารเหรือ’ ‘มันร้อนอยู่แล้ว แกมยังมีน้ำอยู่ด้วย’ ผมเถียง (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 56)
--	---

นอกจากผู้แปลจะเลือกวิธีแปลโดยคงการแปรของภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนิยายเรื่อง Forrest Gump ไว้ในภาษาไทย ผ่านการแปรของภาษาไทยในระดับคำ ซึ่งเป็นการแปรของภาษาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสังคม เช่น การใช้คำยืมภาษาจีนแล้ว ผู้แปลยังได้เลือกใช้วิธีแปลโดยใช้ลักษณะการแปรของภาษาที่มีสาเหตุจากปัจจัย บริบททางสังคม จึงทำให้หนังสือแปลเรื่อง โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ มีคำจำนวนมาก มีลักษณะที่เรียกว่า ภาษาพูด ภาษาไม่เป็นทางการ หรือภาษาปาก และส่งผลให้เกิดความขบขันกับผู้อ่าน เช่นเดียวกับที่ผู้อ่านได้รับจากการอ่านนวนิยายเรื่อง Forrest Gump เพราะการเลือกใช้การแปรของภาษาอังกฤษของผู้เขียน (Grimes, 1994) ดังตัวอย่างการเลือกใช้ภาษาปาก ด้วยวิธีการใช้คำวิเศษณ์ขยายคำกริยา ต่อไปนี้

หงอยก้อย ขยายคำกริยา นั่ง ในวลีว่า ...นั่งหงอยก้อย
บานตะเกียง ขยายคำกริยา มี ในประโยคว่ามีงานบานตะเกียงให้ทำรอบๆ
 ป่อ
จิ้งหับ ขยายคำกริยา ถูก ในประโยคว่า (เหวี่ยง)...ถูกหัวกบาลหมอนนั้นอย่าง
จิ้งหับ
เหี้ยนเต้ ขยายคำกริยา ทำผิด ในวลีว่าแกลังทำผิดๆแม่งให้เหี้ยนเต้แหวงๆ
 (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 222; น. 83, น. 131; น. 134 ตามลำดับ)

ลักษณะการใช้คำที่เป็น ภาษาปาก เช่นนี้เป็นลักษณะที่นักเขียนไทย เช่น ทมยันตีเลือกใช้ ดังได้ปรากฏในการอภิปรายเรื่องการแปรของภาษาในระดับคำที่พบในนวนิยายไทยเรื่อง ดาวเรือง ข้างต้น

วิธีเลือกใช้การแปรของภาษาไทยในระดับคำในการแปลวิธีสุดท้ายของผู้แปล คือ การเลือกใช้คำ เช่น คำกริยาหลัก ที่มีลักษณะการใช้แตกต่างจากที่ปรากฏในภาษามาตรฐาน เช่น ผู้แปลใช้คำกริยา ซี้ ซึ่งตามคำจำกัดความของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 189) คือ กริยาที่ ‘นั่งเอาขาคร่อม โดยปริยาย หมายถึงนั่งไปในยานพาหนะ’ กับคำว่า ลิฟท์ แทนคำกริยาว่า ขึ้นลิฟท์ เป็น ซี้ลิฟท์ หรือในตัวอย่างที่สองคือการใช้คำกริยา จ้วหน้า แทนคำว่า จ่าหน้า ซึ่งคำกริยาว่า จ่า มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 303) คือ กริยาที่ ‘เขียนบอกไว้ข้างหน้า เช่น จ่าหน้าของ...’ ลักษณะการเลือกใช้คำเช่นนี้ น่าจะทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติ ‘พิเศษ’ ต่อตัวละคร Forrest Gump เช่นเดียวกับที่ผู้เขียนนวนิยายภาษาอังกฤษจงใจสร้างให้ตัวละครนี้มีลักษณะ ‘พิเศษ’ ‘น่าขบขัน’ และ ‘น่าเอ็นดู’ ผ่านเรื่องราวการผจญภัย และการใช้การแปรของภาษาอังกฤษของตัวละคร

The Army have sent a car to pick us up an we is taken to a real nice hotel, with elevators an stuff an people to lug your shit aroun for you. I have never been in a elevator before. (Forrest Gump, p. 34)	ทางกองทัพส่งรถมารับแล้วพาไปส่งถึงโรงแรมระดับหรูเข้าไส้ มีลิฟท์ครบครันแถมมีเด็กแบกกระเป๋าตามไปส่งถึงห้องด้วย กระผมไม่เคย<u>ซีลลิฟท์</u>มาก่อนเลยคับ (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 93)
They is another letter addressed to me which say, "Dear Mister Gump: You has been chosen to win a bran new Pontiac... (Forrest Gump, p. 32)	มีจดหมายอีกฉบับ<u>จั่วหน้าของ</u>ถึงกระผมซึ่งแจ้งว่า ‘คุณกัมพ์ที่นับถือ คุณคือผู้โชคดีที่ได้รับถยนต์..... (โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์, น. 85)

บทความส่วนนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงการแปรของภาษาในระดับต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับเสียงและคำที่ผู้แปลเลือกใช้ในหนังสือแปล เราพบว่าวิธีที่นักแปลเลือกใช้เพื่อคงการแปรของภาษาต้นฉบับเหมือนกับวิธีที่นักเขียนไทยใช้และส่งผลให้เกิดอารมณ์ ทัศนคติ และความรู้สึกสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เขียนนวนิยายต้นฉบับต้องการสื่อ แม้จะไม่สามารถ ‘คง’ ข้อมูลบางอย่าง เช่น การใช้ภาษาอังกฤษของตัวละคร Forrest ที่ผู้เขียนนวนิยายจงใจเน้นว่า มาจากภาคใต้ของสหรัฐ (Grimes, 1994) แต่สิ่งเหล่านี้นักวิชาการแปลได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า โดยทั่วไปนักแปลไม่สามารถ ‘คง’ การแปรของภาษาประเภทนี้ได้ในการแปล (Formica and Cicioni, 2006; Pinto, 2009; Rosa, 2012)

ในส่วนต่อไปนี้จะได้อภิปรายว่า วิธีการแปลการแปรของภาษาอังกฤษในหนังสือเรื่อง Forrest Gump ที่สมพล สังขะเวสเลือกใช้นี้ เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องทฤษฎีการสื่อสาร แบบ Relevance theory อย่างไร

9. การแปลการแปรของภาษาในนวนิยาย: วิธีการ และขั้นตอนการตัดสินใจ

สมพล สังขะเวส ผู้แปลแสดงให้เห็นว่าเลือกใช้วิธีแปลการแปรของภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง Forrest Gump สองวิธี คือการปรับเป็นภาษามาตรฐานในภาษาไทย และคงการแปรของภาษาไว้ในภาษาไทยเป้าหมายด้วยวิธีแปลแบบต่างๆ การศึกษาวิธีแปลที่คงการแปรของภาษาอังกฤษของผู้แปลและมีลักษณะเหมือนวิธีที่นักเขียนไทยเลือกใช้ ยังช่วยสนับสนุนให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างการแปลกับทฤษฎีการสื่อสาร Relevance theory ให้ชัดเจนมากขึ้น นักวิชาการ

ด้านการแปล Weber (2005) ซึ่งให้เห็นว่าทฤษฎีความเกี่ยวเนื่อง¹¹นี้ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแปลจะพิจารณาว่า การแปลเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่ง การแปลไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดผ่านรหัสตัวภาษาที่แตกต่างกันเท่านั้น หากประกอบด้วยความตั้งใจบางอย่างที่ผู้แปลหรือผู้สื่อความหมาย ต้องการให้ผู้ฟัง/อ่านงานแปลได้รับรู้ตามที่ผู้แปล (หรือผู้สื่อสาร) ตั้งใจ การจะรับรู้ความหมายได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอนุมาน (interpret) จากบริบท (context) ต่างๆ และผู้ฟัง/อ่านงานแปลจะสามารถเข้าใจความหมายและวัตถุประสงค์ของผู้แปลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้แปลต้องทำให้ผู้อ่านงานแปลใช้ความพยายาม ‘น้อยที่สุด’ เพื่อจะได้ ‘เข้าใจ’ ความหมายที่ผู้แปลต้องการสื่อสาร นั่นคือ ‘*The Principle of Relevance states that the hearer is justified in expecting to get adequate interpretive benefit for minimal processing effort.*’ (Weber, 2005, p. 49) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ วิธีแปลที่ดีควรเป็นวิธีที่ทำให้ผู้อ่านใช้เวลาในการตีความบทแปลน้อยที่สุด ลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับขั้นตอนการตัดสินใจเลือกวิธีแปลของสมพล สังขะเวส ที่ปรารภไว้ในคำนำว่า ‘..... ที่แรกผมใส่คำผิดแบบสุดๆ ไปแล้ว แต่พอมาอ่านดูใหม่ และลองเช็กกับเพื่อนนักอ่านดู เธอบอกว่า เดียวใครไม่รู้จะหาว่าผมบ้ามากเกินไป จึงกลับมาแก้ไขให้เหลือคำสะกดผิดๆ น้อยลง.....’ ในขั้นตอนการแปลนี้ ผู้แปลเลือกปรับงานแปลที่สอดคล้องกับสิ่งที่ทฤษฎี Relevance Theory เสนอ นั่นคือ ผู้แปล ลด ‘คำผิดแบบสุดๆ’ ให้น้อยลงเพื่อสร้างบริบทที่เหมาะสม และส่งผลให้ผู้อ่านซึ่งต้องใช้ความสามารถในการ ‘อนุมาน’ เมื่อเห็น ‘ตัวสะกดผิด’ หรือ ‘คำผิดแบบสุดๆ’ ที่มีจำนวนน้อยลง เข้าใจประเด็นที่ผู้แปลต้องการสื่อสารได้ง่ายมากขึ้น เพราะผู้อ่านใช้ ‘processing effort’ ในการอ่านคำที่ ‘สะกดผิด’ หรือ ‘คำผิด’ ไม่มากนัก หรืออยู่ในระดับน้อย หรือ ‘minimal’

10. บทสรุป

บทความวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าสมพล สังขะเวส ผู้แปลหนังสือชื่อ โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์ เลือกใช้วิธีแปลการแปรของภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง Forrest Gump สองวิธี คือการปรับเป็นภาษามาตรฐานในภาษาไทยเป้าหมาย และคงการแปรของภาษาไว้ในภาษาไทยเป้าหมายด้วยวิธีแปลแบบต่างๆ คือ ระดับเสียง ใช้วิธีสามวิธีคือ แบบ eye dialect แบบ phonetic respelling ซึ่งประกอบด้วย การตัดเสียง เพิ่มเสียง และแทนที่เสียง และแบบที่สามคือแบบทั้ง eye dialect และ phonetic respelling ระดับคำ ใช้วิธีใช้คำยืมภาษาจีน ใช้คำที่ไม่เป็นทางการ หรือภาษาปาก และลักษณะสุดท้ายคือใช้คำที่แตกต่างจากที่ปรากฏในภาษามาตรฐาน

¹¹ คำว่า ทฤษฎีความเกี่ยวเนื่อง Relevance theory ใช้ตาม บุษบา สุธีธร (2558)

บทความวิจัยนี้ยังได้ชี้ให้เห็นว่า วิธีที่ผู้แปลใช้เพื่อ ‘คง’ การแปรของภาษา มีลักษณะไม่แตกต่างจากวิธีที่นักเขียนไทยเลือกใช้ในนวนิยาย เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครผู้ใช้ภาษา และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกหรือมีทัศนคติต่อตัวละคร และชี้ให้เห็นว่าทฤษฎี Relevance Theory ช่วยทำให้เข้าใจการตัดสินใจเลือกวิธีแปลของนักแปล อย่างไรก็ตาม บทความวิจัยนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างด้วยเป็นการวิเคราะห์แบบเนื้อหา จึงมิได้มีการสอบถามผู้แปลถึงกระบวนการตัดสินใจและวิธีเลือกการแปล ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้อาจจะเป็นประเด็นหนึ่งสำหรับการวิจัยในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง

- ดอกไม้สด. (2519). ผู้ดี. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ดิฐ ศรีนราวัฒน์. (2554). ภาษา กับ สังคม. ใน คณะอาจารย์ภาควิชาภาษาและวัฒนธรรม (บรรณาธิการ). *ภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้น*, 196-231. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทมยันตี. (2546). ดาวเรือง. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- ทมยันตี. (2551). คู่กรรม. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- ทมยันตี. (2547). แก้วก้อย. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- ธานี จรัสโชติกุล. (2556). กลวิธีการแปลคำและวลีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจากอังกฤษเป็นไทย: กรณีศึกษาเรื่อง *Forrest Gump* ของ *Winston Groom*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาภาษาอังกฤษ.
- เชียรรัตน์ สาตะสุภฤกษ์. (2554). บทแปลเรื่อง “เท็กซัสลิขิตรัก ของลอว์เรน ฮีธ” และบทวิเคราะห์. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาภาษาอังกฤษ.
- บุษยา สุธีธร. (2558). ทฤษฎีการสื่อสารภายในบุคคลและระหว่างบุคคล. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2558. จาก http://www.stou.ac.th/Thai/Schools/sca/MA_TEXT/UNIT07.txt
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2544). ภาพรวมของการศึกษาภาษาและภาษาวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาและวัฒนธรรม (ภาษาและวัฒนธรรม). กรุงเทพฯ: ธนาพรสว. ณ ประมวลุมารค. (2555). นิกกับพิม. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

- วรางคณา แซ่เจ็ง. (2547). *การศึกษาภาษาอังกฤษแบบไม่มาตรฐานของคนผิวสีในเรื่อง The Color Purple และกลวิธีการแปลภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2533). *ภาษาและภาษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพล สังขะเวส. (2537). *โลกใบใหม่ของฟอร์เรสต์ กัมพ์*. กรุงเทพฯ: คู่แข่งบู๊คส์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). *ภาษาในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baker, M. (2011). *In Other Words*. New York: Routledge.
- Brett, D. (2009). Eye dialect: translating the untranslatable. In S. Cocco, M. Dell'Utri, S. Falci and S. White (Eds). *Lost in Translation: Monographic Issue*. *Annali* (6), 49-62.
- Formica, D. and Mirna, Ci. (2006). Translating idiolects: Natalia Ginzburg's *Lessico familiare*. *Monash University Linguistics Papers* 5(1), 17-25.
- Grimes, W. (1994). Following the Star of a Winsome Idiot. [*The New York Times: September 1, 1994*]. Retrieved April 14, 2015, from <http://www.nytimes.com/1994/09/01/movies/following-the-star-of-a-winsomeidiot.html?scp=28&sq=Forrest%20Gump&st=cse>.
- Groom, W. (1986). *Forrest Gump*. New York: Random House.
- Hatim, B. and Mason, I. (1990). *Discourse and the Translator*. New York: Longman.
- Hodson, J. (2014). *Dialect in Film and Literature*. New York: Palgrave-McMillan.
- Hoey, M. and Diane, H. (2001). Contrastive Analysis and Translation. In Baker, Mona. (Ed.). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies* (pp.45-49). New York: Routledge.
- Loock, R. (2012). Komen Traduire L'inovasson orth. *Palimpsestes* (25), 39-65.
- Klausner, W. (1999). *Thai Culture in Transition*. Bangkok: Siam Society.
- Krapp, G. P. (1960). *The English Language in America Volume 1*. New York: Frederick Ungar Publishing Company.
- Miglio, V. G. (2011). Preface to Volume 3: The Necessary Foreign: Translating Dialects. *Translation Studies Journal* 3(1), 1-4.
- Pinto, S. R. (2009). How Important is the Way you say it? A Discussion on the Translation of Linguistic Varieties. *Target* 21(2), 289-307.
- Prasithrathsint, A. (2010). Transferring Sociolinguistic Makers in Translation. *Proceedings of the First International Conference on Translation and Interpretation*. Chulalongkorn University, Bangkok, 25-29.

- Preston, D. R. (1985). The Li'l Abner syndrome: Written representations of speech. *American Speech* 60, 328-337.
- Rosa, A. R. (2012). Translating place: linguistic variation in translation. *Word and Text* (2)2, 75-97.
- Shawver, B. (2013). *The Language of Fiction: A Writer's Style Book*. Lebanon: University Press of New England.
- Varaporn, Sivaporn and Navaporn Snodin. (2014). Literary dialect: the study of Southern American English as appeared in John Steinbeck's novels. *วารสารมนุษยศาสตร์* 21(1), 181-197.
- Weber, D. (2005). A Tale of Two Translation Theories. *Journal of Translation* 1(2), 35-74.
- Wilawan, S. (1993). *A reanalysis of serial verb constructions in Thai, Khmer, Yoruba and Mandarin Chinese*. Doctoral Dissertation. University of Hawai'i at Manoa.
- Zwicky, A. (2007). *Language Log*. Retrieved April 14, 2015, from <http://itre.cis.upenn.edu/~myl/language-log/archives/003813.html>.